

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 22. august 2022

Sak: 2022/0918

Klager: Elinett AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Wiersholm AS v/Advokat Inge Ekker Bartnes

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, Enda Grepperud og Helle Grønli

1 Sakens bakgrunn

- (1) Elinett AS (heretter «Elinett») har i brev datert 14. juni 2022 fremmet krav om dekning av sakskostnader i medhold av lov 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.
- (2) Kravet har sitt grunnlag i Energiklagenemndas sak 2021/2127, som gjaldt spørsmål om nøytralitetsplikten i forskrift om netregulering og energimarkedet av 24. oktober 2019 nr. 1413 (NEM) § 4-7 gjaldt for søknad om fellesføring av fiber. Saken var en uenighetssak mellom NEAS AS (heretter NEAS), som ønsket å føre frem fiberkabel, og nettselskapet Elinett. Reguleringsmyndigheten for energi (heretter RME) fattet den 21. februar 2020 vedtak hvor det fremgikk at nøytralitetsplikten kom til anvendelse i situasjoner der andre aktører ber nettselskap om tilgang til nettselskapenes anlegg i den hensikt å føre frem fiber via disse. Elinett klaget på vedtaket. Nemnda tok klagen til følge.
- (3) Energiklagenemndas avgjørelse ble oversendt partene 24. mai 2022. Med henvisning til forvaltningsloven § 36 tredje ledd fremsatte Elinett krav om dekning av sakskostnader 14. juni 2022.
- (4) Ifølge oversendte timelister fra Advokatfirmaet Wiersholm AS (heretter Wiersholm) har det medgått [REDACTED] timer til å arbeide med saken fra mars 2018 og frem til vedtak fra RME. Det har videre medgått [REDACTED] timer til å utarbeide klagen og supplerende merknader. Det totale kravet utgjør 688 420, 39 kroner ekskl. mva.

2 Klagenemndas vurdering

- (5) Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket sakskostnader gjelder der «*et vedtak blir endret til gunst for en part*» og at dekningen gjelder «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*».

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (6) Saken var en uenighetssak mellom NEAS og Elinett. RME fattet vedtak den 21. februar 2020, hvor det fremgikk at nøytralitetsplikten kom til anvendelse i situasjoner der andre aktører ber nettselskap om tilgang til nettselskapenes anlegg, i den hensikt å føre frem fiber via disse. Elinett klaget på vedtaket og nemnda tok klagen til følge i vedtak datert 24. mai 2022. Vedtaket ble endret til gunst for Elinett, jf. forvaltningsloven § 36 første ledd.
- (7) Det følger videre av forvaltningsloven § 36 første ledd at «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*» kan kreves dekket. Advokatutgifter anses som «*vesentlige kostnader*» som kan kreves dekket. Spørsmålet blir om kostnadene var «*nødvendige*».
- (8) Klagesaken gjaldt spørsmål om nøytralitetsplikten etter NEM gjaldt ved spørsmål om fremføring av fiberkabler. Klager vant frem med sitt syn. Klager har fremsatt krav om dekning av utgifter knyttet til både behandlingen av saken i Energiklagenemnda og for førsteinstansbehandlingen for RME. Klager har anført at omkostninger knyttet til RMEs behandling av saken var nødvendige og at en, sett i lys av tvistelovens parallelle regulering hvor det er rom for dekning av kostnader fra og med utarbeidelse av stevning, bør kunne få dekket disse kostnadene.
- (9) Nemnda kan ikke se at det grunnlag for en slik tolkning av forvaltningsloven § 36. Bestemmelsen oppstiller et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og vedtaksendringen, jf. kravet om at kostnadene må ha vært «*nødvendige*». I nødvendighetskravet ligger det en avgrensning mot utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-7958. Nødvendighetskriteriet omfatter også de ressursene som er benyttet i klagerunden.
- (10) Bestemmelsen i forvaltningsloven § 36 første ledd gir til rett dekning av «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*». Nødvendighetskriteriet innebærer at det må vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Dette er et skjønnsmessig kriterium, som forutsetter en konkret vurdering av de fremsatte krav. Det må legges vesentlig vekt på saksbehandlingsfeilens art og sakens vanskelighetsgrad, se Ot.prp. nr. 3 (1976–1977) s. 101 spalte 2. Ved vurderingen av om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket, skal det legges vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak. Det er på det rene at forvaltningsloven § 36 ikke gir rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av forvaltningsvedtak.
- (11) Ifølge timelistene har flere forskjellige advokater arbeidet på saken. Det har medgått ■■■ timer samlet i perioden 24. februar 2020 til 26. april 2022 og timeprisen varierer fra ■■■ kroner til ■■■ kroner. Ifølge timelistene har tiden gått til gjennomgang av vedtak fra RME, utarbeidelse av klage til Energiklagenemnda, oppfølging overfor RME, flere brev til RME/klagemotpart i anledning klagesaken.
- (12) Saken reiste vanskelige juridiske problemstillinger og har pågått over mange år. Det har blitt vedtatt en ny lov om bredbåndsutbygging i perioden saken har vært til behandling hos RME og nemnda, noe som fikk betydning for saken, og fordret ytterligere arbeid for partene. Energiklagenemnda ba om merknader knyttet til den nye bredbåndsutbyggingsloven og spørsmål om nemnda var rett klageinstans. Det var blant

annet i denne forbindelse Elinett innga ytterligere merknader. Videre har det vært forholdsvis omfattende innsending av merknader fra begge partene i saken.

- (13) Energiklagenemnda vil bemerke at saken under RMEs behandling har vært opplyst når det gjelder de faktiske forhold, herunder kontakten mellom partene i forkant av saken. De juridiske anførslene er videre i stor grad sammenfallende med anførslene overfor RME. Det har vært relativt få nye dokumenter fremlagt i saken for Energiklagenemnda. Etter nemndas vurdering innebærer dette en begrensning i hva som kan anses som nødvendig tidsbruk ved utformingen av klagen, selv om klager nok har måttet bruke tid på å imøtegå motpartens argumentasjon og RMEs vurderinger i klagen.
- (14) I perioden etter RMEs vedtak den 21. februar 2020 og frem til innsending av klagen den 9. mars 2020, er det arbeidet [redacted] timer og fire ulike advokater har arbeidet på saken. Basert på de innsendte timelistene legger nemnda til grunn at tre ulike advokater har gjennomgått advokatfullmektigens utkast til klage. Etter Energiklagenemndas skjønn må det anses tilstrekkelig at to advokater arbeider med klagen. Verken sakens problemstillinger eller de som fremkommer av timelistene tilsier at det har vært utført nødvendige og adskilte arbeidsoppgaver for de personene som har vært involvert i saken. Nemnda legger til grunn at det har medgått mer ressurser enn det sakens kompleksitet med nødvendighet tilsa for å utarbeide klagen. Dette må også ses i sammenheng med de ressursene som er nedlagt mens saken var til behandling i RME hvor de involverte var godt innsatt i de ulike problemstillingene og alt lå til rette for en effektiv tidsbruk ved utforming av klagen. Kravet reduseres skjønnsmessig som følge av dette.
- (15) Det er i perioden fra 8. juni 2020 og frem til 24. juni 2022 arbeidet ytterligere [redacted] timer i saken, fordelt på fem advokater. Det fremgår av timelistene at det blant annet har medgått tid på å la en ny advokat sette seg inn i saken ([redacted] timer), samt at det er foretatt vurderinger knyttet til [redacted] ([redacted] timer), og nye vurderinger knyttet til nøytralitetsplikten og [redacted] ([redacted] timer). Nemnda kan ikke se at disse tre postene var nødvendig.
- (16) Med hensyn til det resterende arbeidet ([redacted] timer) vektlegger nemnda at saken hadde vært til behandling hos RME siden 2018 og at det var gjort et omfattende arbeid i saken frem mot RMEs vedtak. Det er i liten grad fremsatt nye dokumenter eller nye juridiske anførsler i saken i anledning klagen, og etter Energiklagenemndas skjønn kan derfor bare deler av dette arbeidet anses som nødvendig for å endre vedtaket. Nemnda bemerker at det synes å være et visst misforhold mellom den timepris som er fakturert for ekspertise og antall medgåtte timer totalt sett. Sakskostnadskravet avkortes derfor som følge av dette.
- (17) Energiklagenemnda har etter dette foretatt en skjønnsmessig avkortning, hvor Elinett får dekket [redacted] kroner med arbeidet til klagen og [redacted] kroner for arbeidet med etterfølgende merknadsskriv og svar på informasjonsspålegg fra nemnda. Til sammen utgjør dette 195 650 kroner ekskl. mva.

3 Avgjørelse

- (18) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:
1. **Energiklagenemnda dekker saksomkostninger til Elinett AS med 195 650 kroner ekskl. mva.**

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker jf. forvaltningsloven § 29.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 22. august 2022

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk